

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА
ТУРИСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ**

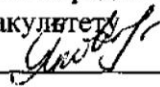
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь	<u>бакалавр</u> <i>(назва освітнього ступеня)</i>
галузь знань	<u>24 Сфера обслуговування</u> <i>(шифр і назва галузі знань)</i>
спеціальність	<u>242 Туризм</u> <i>(код і назва спеціальності)</i>
освітня програма	<u>Туризм</u> <i>(код і назва спеціальності)</i>
тип дисципліни	<u>вибіркова</u> <i>(обов'язкова / вибіркова / факультативна)</i>

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти
факультету

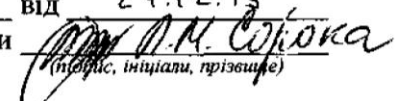

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою управління підприємницькою
та туристичною діяльністю

протокол № 4 від 24.12.19

Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

викладач кафедри управління підприємницькою
та туристичною діяльністю: Євсеева Д.В.

Рецензенти програми:

д.е.н., професор Захарченко В.І.

директор туристичного агентства
«Море туров» Бикова Г.В.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
<i>Кількість кредитів: 4</i>	<i>Лекції:</i>	
	24	
<i>Модулів: 1</i>	<i>Практичні заняття:</i>	
<i>Загальна кількість годин: 120</i>	-	
<i>Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2</i>	<i>Лабораторні заняття:</i>	
	-	
<i>Семестр: 4</i>	<i>Семінарські заняття:</i>	
	24	
<i>Тижневе навантаження (год.):</i>	<i>Консультації:</i>	
<i>- аудиторне: 3</i>	-	
<i>- самостійна робота: 4</i>	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
<i>Форма підсумкового контролю: залік</i>	-	
<i>Мова навчання: українська</i>	<i>Самостійна робота:</i>	
	72	

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні засади організації туристичної діяльності та світового ринку туристичних послуг, міжнародні угоди в галузі туризму та міжнародні і регіональні туристичні організації.

Метою дисципліни «Міжнародний туризм» є поглиблення і розширення теоретичних знань, вмінь та практичних навичок студентів у питаннях методології здійснення досліджень світових туристичних потоків, тенденцій їх формування та організації інституційного регулювання розвитку міжнародного туризму.

Передумови для вивчення дисципліни базуються на вивченні таких дисциплін як «Економічна теорія», «Організація туризму», «Планування та організація туристичного бізнесу».

Міждисциплінарні зв'язки вивчення дисципліни «Міжнародний туризм» є підґрунтям для подальшого вивчення дисциплін «Облік і аудит в туризмі», «Міжнародний туристичний бізнес».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний туризм» студент повинен набути такі результати навчання:

1. *Знання* тенденцій розвитку міжнародного туризму; особливостей ринку міжнародного туризму; особливостей та структури індустрії міжнародного туризму; державного регулювання міжнародної туристичної діяльності; основних елементів та принципів новітніх технологій у міжнародному туризмі; видів формальностей у міжнародному туризмі; статистику міжнародного туризму.

2. *Уміння*: впроваджувати сучасні технології в міжнародний туризм, моделі сучасного розвитку туристичних підприємств, міжнародний та вітчизняний досвід формування та впровадження новітніх технологій у діяльність туристичних підприємств; робити вибір напрямів і варіантів розвитку туристичних підприємств у нестабільному ринковому середовищі; впроваджувати сучасні проекти в туризмі, інформаційні технології в процесі обслуговування туристів; формувати стратегії розвитку туристичних підприємств, а також нові форми і види туризму, обґрунтовувати нові потреби туристів, здійснювати організаційно – технологічне забезпечення процесів обслуговування, професійно

аргументувати необхідність сучасних методів роботи в готельному і ресторанному сервісі, курортній справі і світовому туризмі.

3. *Комунікація*: застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг, встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

4. *Автономність та відповідальність*: управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, виявляти проблемні ситуації, демонструвати виконання професійних завдань у стандартних та невизначених ситуаціях.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (спільні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Тема 1. Міжнародний туризм як об'єкт дослідження. Нормативно-правове регулювання міжнародного туризму	4	2	2				6
2.	Тема 2. Сутність та економічні засади міжнародного туризму в контексті сучасної глобалізації	4	2	2				6
3.	Тема 3. Соціально-економічна роль і статистика міжнародного туризму	4	2	2				8
4.	Тема 4. Основні та супутні туристичні послуги	4	2	2				8
5.	Тема 5. Туристські потреби та попит. Пропозиції світового туристичного ринку.	8	4	4				8
6.	Тема 6. Формування потоків міжнародного туризму	4	2	2				8
7.	Тема 7. Географія міжнародного туризму	8	4	4				8
8.	Тема 8. Регіональні аспекти розвитку міжнародного туризму	4	2	2				
9.	Тема 9. Туристичний потенціал України, його використання в історичному аспекті та в майбутньому	4	2	2				8
10.	Тема 10. Перспективи розвитку світового туризму та його міжнародне регулювання	4	2	2				8
Проміжний контроль								4
Разом:		48	24	24				72

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Міжнародний туризм як об'єкт дослідження. Нормативно-правове регулювання міжнародного туризму

Поняття «Міжнародний туризм». Методи вивчення туризму. Функції туризму та його класифікація. Основні чинники розвитку міжнародного туризму. Особливості

розвитку міжнародного туризму в сучасних умовах. Туристична індустрія. Нормативно-правове регулювання міжнародної туристичної діяльності.

Тема 2. Сутність та економічні засади міжнародного туризму в контексті сучасної глобалізації

Глобалізація та її причини. Процеси економічної глобалізації та їх вплив на зміни у міжнародному туризмі.

Політичний, економічний і географічний підходи до аналізу сучасного стану міжнародного туризму.

Чинники розвитку глобалізації туризму як галузі світової економіки та її характерні ознаки.

Тема 3. Соціально-економічна роль і статистика міжнародного туризму

Сфера економічного впливу туризму. Соціальна значущість туризму — забезпечення зайнятості; гуманітарне значення туризму.

Статистика туристських потоків. Статистика туристських доходів і витрат. Статистичне дослідження міжнародного туризму.

Тема 4. Основні та супутні туристичні послуги

Поняття туристичних і супутніх послуг. Матеріально-технічна база туристичної індустрії. Послуги гостинності. Екскурсійна діяльність. Ресторанні послуги. Транспортні послуги. Індустрія розваг та інші види супутніх послуг

Тема 5. Туристські потреби та попит. Пропозиції світового туристичного ринку

Туристсько-рекреаційні потреби та їх вплив на формування туристичних потоків. Обсяг і структура рекреаційних потреб. Інші види туристських потреб сучасної людини. Залежність обсягів і різноманітності туристських потреб від економічного та інформаційного розвитку суспільства.

Сучасні підходи до вивчення туристських потреб населення. Сутність туристичного попиту і пропозицій. Основні риси туристичного попиту і пропозиції. Туристичний попит і пропозиція на ринку туристичних послуг.

Формування туристичного попиту. Вплив рекреаційних та інших видів туристських потреб на формування туристичного попиту.

Зміст і сутність туристичної пропозиції. Сегментні особливості пропозицій міжнародного туристичного ринку.

Тема 6. Формування потоків міжнародного туризму

Територіальна організація туризму. Основні закономірності формування міжнародних туристичних потоків. Зв'язок інтенсивності туристичних потоків із розміщенням природних, історико-культурних та інших туристичних ресурсів. Вплив соціально-економічних чинників розвитку окремих країн на тривалість, напрямки, цілі туристичних подорожей їх громадян.

Тема 7. Географія міжнародного туризму

Країни, що постачають міжнародних туристів. Країни, що приймають міжнародних туристів.

Географія міжнародних туристичних потоків світу. Географія міжнародного-відпочинкового, лікувально-оздоровчого, ділового, наукового та релігійного туризму.

Характеристика основних туристичних потоків за туристичними макрорегіонами і субрегіонами світу.

Особливості та сучасні географічні тенденції розповсюдження міжнародних туристичних потоків. Найперспективніші туристичні країни світу.

Тема 8. Регіональні аспекти розвитку міжнародного туризму

Регіональна структура туристичного ринку. Характерні регіональні ознаки розвитку туризму.

Форми ринкових структур у туризмі. Конкуренція у міжнародному туризмі.

Концентрація послуг у туризмі, форми концентрації. Міжнародні та транснаціональні туристичні компанії як форма глобалізації туризму. Вплив туристичних ТНК на національну економіку країн світу.

Тема 9. Туристичний потенціал України, його використання в історичному аспекті та в майбутньому

Природні ресурси України — основний чинник її туристичної привабливості.

Кліматичні, географічні, геополітичні та економічні переваги України щодо прийняття іноземних туристів.

Стан розвитку туристичної та супутньої інфраструктури як вагомий важіль впливу на інтенсивність в'їзного туристичного потоку.

Національна та регіональні програми розвитку туризму в Україні..

Тема 10. Перспективи розвитку світового туризму та його міжнародне регулювання

Прогноз розвитку міжнародного туризму. Найцікавіші туристичні напрямки ХХІ ст. Перспективи політичної стабільності у світі та її вплив на розвиток міжнародного туризму.

Міжнародні туристичні організації. Всесвітня туристична організація (ВТО) як приклад світової організації туризму загального характеру. Провідні міжнародні організації галузевого характеру. Регіональні- туристичні організації. Національні туристичні організації.

5.2. Тематика семінарських занять.

Тема 1. Міжнародний туризм як об'єкт дослідження. Нормативно-правове регулювання міжнародного туризму

Тема 2. Сутність та економічні засади міжнародного туризму в контексті сучасної глобалізації

Тема 3. Соціально-економічна роль і статистика міжнародного туризму

Тема 4. Основні та супутні туристичні послуги

Тема 5. Туристські потреби та попит. Пропозиції світового туристичного ринку

Тема 6. Формування потоків міжнародного туризму

Тема 7. Географія міжнародного туризму

Тема 8. Регіональні аспекти розвитку міжнародного туризму

Тема 9. Туристичний потенціал України, його використання в історичному аспекті та в майбутньому

Тема 10. Перспективи розвитку світового туризму та його міжнародне регулювання

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студента (далі – СРС) як невід'ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Кожен вид

самостійної роботи фіксується в академічному журналі окремою графою. Результативність виконання конкретних завдань для СРС оцінюється в балах від «0» до «5» і фіксується в академічному журналі. СРС може містити крім обов'язкової складової, ще й вибіркової. Обов'язкова складова СРС передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни. Вибіркова складова передбачає виконання завдань, які студент вибирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Міжнародний туризм» становить 72 год. для студентів денної форми навчання.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Міжнародний туризм»:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання;
- підготовка студентів до проведення поміжного (модульного) контролю та заліку.

Розподіл годин на виконання СРС

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин
		Денна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	7
2.	Підготовка до семінарських занять	24
3.	Підготовка до модульного (проміжного) контролю	4
4.	Опрацювання тем, винесених на самостійну підготовку, в тому числі конспектування за заданим планом	18
5.	Виконання тестових завдань	9
6.	Підготовка рефератів	10

Завдання для самостійної роботи студентів

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Тема 1. Міжнародний туризм як об'єкт дослідження. Нормативно-правове регулювання міжнародного туризму 1. Структура предмета, його зв'язок з іншими навчальними дисциплінами. 2. Туризм як системний об'єкт дослідження. 3. Поняття туристичної індустрії. 4. Сегментація туристичного ринку. 5. Сутність туристського попиту. 6. Сучасні тенденції туристського попиту. 7. Демографічні чинники розвитку міжнародного туризму. 8. Географічні чинники розвитку міжнародного туризму. 9. Статистика міжнародних туристських	6	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань

	<p>потоків.</p> <p>Тести</p>		
2.	<p>Тема 2. Сутність та економічні засади міжнародного туризму в контексті сучасної глобалізації</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив індустрії туризму на економіку країни. 2. Статистика доходів і витрат міжнародного туризму. 3. Нормативно-правове регулювання в туризмі. 4. Економічне значення міжнародного туризму. 5. Матеріально-технічна база сучасного туризму. 6. Індустрія готельної справи. 7. Індустрія громадського харчування. 8. Індустрія розваг. 9. Індустрія транспорту <p>Тести</p>	6	<p>Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань</p>
3.	<p>Тема 3. Соціально-економічна роль і статистика міжнародного туризму</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасний стан міжнародної туристичної діяльності. 2. Туроператорська діяльність. 3. Турагентська діяльність. 4. Оптимізація форм власності та управління в туризмі. 5. Сучасні форми організації управління в туристичному бізнесі. 6. Основні проблеми розвитку міжнародного туризму. 7. Інфраструктура міжнародного туризму. 8. Сучасні об'єкти розміщення готельного 	8	<p>Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань</p>

	<p>господарства.</p> <p>9. Основні сектори туристичної індустрії.</p> <p>Тести</p>		
4.	<p>Тема 4. Основні та супутні туристичні послуги</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нетрадиційні способи розміщення туристів. 2. Географія туризму з метою відпочинку та розваг. 3. Географія паломницького туризму. 4. Географія міжнародного лікувально-оздоровчого туризму. 5. Вплив туристсько-рекреаційних потреб на розвиток міжнародного туризму. 6. Міжнародний туризм та Інтернет. 7. Структура світових подорожей. 8. Світові країни-донори туристичного потоку <p>Тести</p>	8	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань
5.	<p>Тема 5. Туристські потреби та попит. Пропозиції світового туристичного ринку.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Світові країни-акцептори туристичного потоку. 2. Економічний розрахунок оптимального співвідношення іноземного, закордонного та внутрішнього туризму. 3. Основні закономірності формування міжнародних туристичних потоків. 4. Сутність туристичного попиту та пропозицій. 5. Динаміка доходів від розвитку міжнародного туризму. 6. Туристичний продукт. 7. Сутність туристичної пропозиції. 8. Інформаційні технології в туризмі різних країн. 9. Структура міжнародного туристичного ринку. <p>Тести</p>	8	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань
6.	<p>Тема 6. Формування потоків міжнародного туризму</p>		

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні функції туристичного ринку. 2. Сучасні канали збуту туристичного продукту. 3. Нові концепції туристичного маркетингу. 4. Особливості пропозиції за сегментами туристичної індустрії. 5. Загальні тенденції розвитку міжнародного туризму. 6. Основні форми ринкових структур у туризмі. 7. Форми об'єднань міжнародних підприємств. 8. Форми концентрації виробництва в індустрії міжнародного туризму кінця XX — початку XXI ст. 9. Міжнародні туристичні організації. <p>Тести</p>	8	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань
7.	<p>Тема 7. Географія міжнародного туризму</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Всесвітня туристична організація. 2. Роль міжнародних туристичних організацій у регулюванні між-народного туризму. 3. Стандартизація та сертифікація туристичних послуг. 4. Стандартизація та сертифікація готельних послуг. 5. Значення міжнародних туристичних організацій для розвитку міжнародного туризму. 6. Роль і місце турагента в реалізації туристичного продукту. 7. Роль туроператора у формуванні ринку туристичних послуг і створенні сучасного турпродукту. 8. Основні туристичні регіони світу. 9. Міжнародні туристичні потоки в країнах Африки. <p>Тести</p>	8	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань
8.	<p>Тема 8. Регіональні аспекти розвитку міжнародного туризму</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні чинники туристичної привабливості Європи. 	8	

	<p>2. Класифікація наявних туристичних ресурсів західноєвропейських країн.</p> <p>3. Конгресний туризм у світі.</p> <p>4. Навчальний туризм наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст. та перспективи його розвитку.</p> <p>5. Відпочинкові ресурси країн Східної Європи.</p> <p>6. Туристичні можливості України щодо прийому іноземних туристів.</p> <p>7. Розвиток туристичної інфраструктури та суміжних галузей в Україні.</p> <p>8. Транзитний туристичний потенціал України та його використання.</p> <p>9. Основні показники розвитку міжнародного туризму в Україні.</p> <p>Тести</p>		<p>Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань</p>
9.	<p>Тема 10. Перспективи розвитку світового туризму</p> <p>1. Туристичні пропозиції країн Центральної Європи на ринку туристичних послуг України.</p> <p>2. Відмінність європейського туристичного регіону від азійського.</p> <p>3. Сучасна туристична привабливість Азії.</p> <p>4. Загальна характеристика туристичних ресурсів країн Південно-Східної Азії.</p> <p>5. Туристичні переваги та перспективи розвитку туризму в Китаї.</p> <p>6. Сучасний японський туризм.</p> <p>7. Сучасні світові курорти Південної, Східної та Південно-Східної Азії.</p> <p>8. Основні міжнародні туристичні потоки в країнах Північної Америки.</p> <p>9. Особливості туристичного ринку США.</p> <p>Тести</p>	8	<p>Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань</p>
10.	<p>Тема 10. Перспективи розвитку світового туризму та його міжнародне регулювання</p> <p>1. Поведінкові особливості туристів із різних країн.</p> <p>2. Південноамериканський туристичний ринок.</p> <p>3. Перспективи Австралії та Океанії у</p>	8	<p>Конспект, усне опитування,</p>

	<p>розвитку міжнародного туризму. Проблема підготовки фахівців для туристичної галузі та шляхи її розв'язання в різних країнах.</p> <p>4. Підготовка кваліфікованих кадрів для туристичного та готельного бізнесу в Україні.</p> <p>5. Методи розширення присутності ТНК туристичного бізнесу за кордоном.</p> <p>6. Ознаки та процеси глобалізації світового туризму.</p> <p>7. Вплив політичної стабільності та воєнних конфліктів на розвиток міжнародного туризму.</p> <p>8. Основні напрямки розвитку міжнародного туризму в ХХІ ст.</p> <p>Тести</p>		виконання тестових завдань
11.	Проміжний модульний контроль	4	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

Теми рефератів

1. Політичні та економічні засади реформування туристичної галузі.
2. Роль і місце міжнародного туризму в сучасній світовій економіці.
3. Суспільні функції сучасного туризму.
4. Сучасні підходи до класифікації туризму.
5. Філософські проблеми розвитку туризму.
6. Стан розвитку туристичного бізнесу в Україні.
7. Основні принципи організації туристичного бізнесу в Україні та за кордоном.
8. Суспільне значення сучасного міжнародного туризму для поліпшення ситуації на внутрішньому ринку праці (на прикладах ряду країн, що розвиваються).
9. Міжнародна нормативно-правова база регулювання міжнародного туризму.
10. Вітчизняна нормативно-правова база туристичної діяльності.
11. Інтернаціоналізація сучасного міжнародного туризму.
12. Взаємодоповнюючий вплив туристичної й транспортної галузей як важливий чинник інтенсифікації розвитку національної (регіональної) економіки.
13. Специфічність і своєрідність процесів інтернаціоналізації та глобалізації.
14. Вплив глобалізації на розвиток міжнародного туризму.
15. Рушійні сили економічної глобалізації.
16. Вплив розвитку сучасного світового ринку туристичних і супутніх послуг на розвиток конкурентної боротьби між провідними туроператорами світу.
17. Взаємовплив розвитку сучасної туристичної галузі, готельного й ресторанного бізнесу.
18. Регіональні особливості розвитку туризму, транспорту та інших супутніх галузей.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю: семінарські заняття, самостійні завдання*
- 6.2. *Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота*
- 6.3. *Форми підсумкового контролю: залік*

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: відповіді на питання (усні та письмові), доповіді; тести; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; виступи на наукових заходах тощо.

Тести

1. Друге місце в світі за кількістю іноземних туристів посідає:
 - а) Іспанія;
 - б) США.
2. У більшості країн світу, що розвиваються, на іноземний туризм припадає:
 - а) 10-15% доходів від експорту;
 - б) 15-20% доходів від експорту.
3. Пільговий порядок проходження туристів через «зелений коридор» використовується для декларування товарів:
 - а) в усній формі;
 - б) в письмовій формі.
4. Чи правильним є твердження, що під час турпоїздки не можна продовжити термін візи :
 - а) ні; б) так.
5. Чи правильним є твердження, що Шенгенський та Європейський союз – це поняття синоніми:
 - а) так; б) ні.
6. Обов'язковим при перетині державного кордону є заповнення митної декларації встановленої форми для кожної особи, яка досягла:
 - а) 18-літнього віку;
 - б) 16-літнього віку.
7. Чи правильним є твердження, що у Францію та Ізраїль не можна ввозити цуценят і кошенят віком до трьох місяців:
 - а) так; б) ні.
8. Показник прибуття міжнародних туристів, що обліковуються на кордоні (за винятком одноденних відвідувачів) у статистиці міжнародного туризму позначається як: а) VF; б) TF.
9. Чи правильним є твердження: якщо віза була отримана і проставлена в паспорті, але турпоїздка з певних причин не відбулася і перенесена на більш пізній час, тоді необхідно спочатку анулювати візу в посольстві, а потім дати запит на нову:
 - а) ні; б) так.
10. На автомобільний та повітряний види пасажирського транспорту в міжнародних туристських перевезеннях припадає:
 - а) 90% туристських прибутків у світі;
 - б) 75% туристських прибутків у світі .
11. Чи правильним є твердження, що укладаючи договір з туристом, багато турфірм включають до нього пункт, який передбачає, що турфірма не несе відповідальності за правильність оформлення закордонного паспорта клієнта:
 - а) так; б) ні.
12. У шенгенську зону входять усі країни – учасниці ЄС, окрім:
 - а) Великої Британії та Ірландії;
 - б) Норвегії та Данії.
13. Витрати, пов'язані з перевезенням іноземних туристів транспортними компаніями країни їхнього походження або третьої країни:
 - а) не включають у туристські доходи;
 - б) включають у туристські доходи.
14. Пільговий порядок проходження туристів через «червоний коридор» використовується для декларування товарів:
 - а) в усній формі;

б) в письмовій формі.

15. Чи правильним є твердження, що практично в усіх країнах під час поїздки не можна переоформити візу:

а) ні; б) так.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та критерії оцінювання знань студентів.

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» – для семестрових екзаменів, курсових робіт (проектів) і виробничих практик; «зараховано», «не зараховано» – для заліків і навчальних практик). Шкала переведення балів подана в таблиці 1.

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою	
	залік	
90-100	зараховано	
89-70		
51-69		
26-50	не зараховано	
1-25		

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний та проміжний контроль.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням рекомендується застосовувати наступні рівні навчальних досягнень студентів (табл. 2):

Таблиця 2.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Достатній	89...70	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	69...51	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдань
Незадовільний	50...26	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допущено суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	25...1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять.

Досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконані ними індивідуальної та самостійної роботи оцінюються за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання наводяться у таблиці 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в

	основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Після завершення вивчення дисципліни викладач виводить середньозважений бал, що переводиться у 100-бальну шкалу (див. таблицю 4.) з відповідним ваговим коефіцієнтом.

Таблиця 4.

**Таблиця переведення середньозваженого балу
за 100-бальною шкалою**

100-бальна	сер. бал	100-бальна	сер. бал	100-бальна	сер. бал	100-бальна	сер. бал	100-бальна	сер. бал
100	4,97–5,00	80	4,10–4,14	60	3,10–3,14	40	2,25–2,29	20	1,15–1,20
99	4,94–4,96	79	4,05–4,09	59	3,05–3,09	39	2,20–2,24	19	1,09–1,14
98	4,91–4,93	78	4,00–4,04	58	3,00–3,04	38	2,15–2,19	18	1,03–1,08
97	4,87–4,90	77	3,95–3,99	57	2,96–2,99	37	2,10–2,14	17	0,97–1,02
96	4,84–4,86	76	3,90–3,94	56	2,93–2,95	36	2,05–2,09	16	0,91–0,96
95	4,80–4,83	75	3,85–3,89	55	2,90–2,92	35	2,00–2,04	15	0,85–0,90
94	4,76–4,79	74	3,80–3,84	54	2,87–2,89	34	1,95–1,99	14	0,79–0,84
93	4,72–4,75	73	3,75–3,79	53	2,84–2,86	33	1,90–1,94	13	0,73–0,78
92	4,68–4,71	72	3,70–3,74	52	2,81–2,83	32	1,85–1,89	12	0,67–0,72
91	4,64–4,67	71	3,65–3,70	51	2,78–2,80	31	1,80–1,84	11	0,61–0,66
90	4,60–4,63	70	3,60–3,64	50	2,75–2,77	30	1,75–1,79	10	0,55–0,60
89	4,55–4,59	69	3,55–3,59	49	2,70–2,74	29	1,69–1,74	9	0,49–0,54
88	4,50–4,54	68	3,50–3,54	48	2,65–2,69	28	1,63–1,68	8	0,43–0,48
87	4,45–4,49	67	3,45–3,49	47	2,60–2,64	27	1,57–1,62	7	0,37–0,42
86	4,40–4,44	66	3,40–3,44	46	2,55–2,59	26	1,51–1,56	6	0,31–0,36
85	4,35–4,39	65	3,35–3,39	45	2,50–2,54	25	1,45–1,50	5	0,25–0,30
84	4,30–4,34	64	3,30–3,34	44	2,45–2,49	24	1,39–1,44	4	0,19–0,24
83	4,25–4,29	63	3,25–3,29	43	2,40–2,44	23	1,33–1,38	3	0,13–0,18

82	4,20–4,24	62	3,20–3,24	42	2,35–2,39	22	1,27–1,32	2	0,07–0,12
81	4,15–4,19	61	3,15–3,19	41	2,30–2,34	21	1,21–1,26	1	0,01–0,06

Підрахунки середньозваженого балу здійснюються з точністю до другого знака після коми. За таблицею 4 визначають кількість балів за 100-бальною шкалою, яку множать на ваговий коефіцієнт – 0,7 і отримують кількість балів за поточний контроль. Кількість балів за поточний контроль округлюють до цілих.

Кількість балів, отриманих студентом за поточний контроль, виставляється викладачем у відповідній графі академічного журналу до проведення проміжного контролю.

8.3. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30» – для дисциплін, викладання яких завершується заліком.

Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою (табл. 4.) та множиться на коефіцієнт 0,3.

8.4. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю.

Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні рівня опанування студентами навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ними певних видів робіт, зазначених у робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінка за семестр з дисципліни, з якої передбачений залік, виставляється після закінчення її вивчення (до початку екзаменаційної сесії) за результатами поточного (ваговий коефіцієнт – 0,7) та проміжного (ваговий коефіцієнт – 0,3) контролю. При цьому обов'язкової присутності здобувачів вищої освіти під час заліку не передбачено.

Залік отримує здобувач вищої освіти, який виконав всі види роботи, визначені в робочій програмі навчальної дисципліни й має достатню кількість балів за поточний контроль (не менше 35 балів) та проміжний контроль (не менше 16 балів).

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Абрамов В. В. Історія туризму: підруч. Харків: Видавництво «Форт», 2017. 286 с.
2. Александрова А. Ю. Международный туризм . М.: Аспект Пресс, 2018. 461 с.
3. Вавилова Е. В. Основы международного туризма: Учебное пособие. М.: Гардарики, 2015. 160 с.
4. Гуляев В. Г. Туристские перевозки: (документы, правила формуляры, технология). М.: Финансы и статистика. 2003. 368 с.
5. Жарков Г. Н. Правовое обеспечение международного туризма: Учебно-практическое пособие. Г. Н. Жарков. К.: Кондор, 2004. 486 с.
6. Зорин И. В. Энциклопедия туризма: Справочник. М.: Финансы и статистика, 2000. 368 с.
7. Любіцева О. О. Методика розробки турів. Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2003. 104 с.
8. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). К.: Альтерпрес, 2003. 436 с.
9. Маринин М. М. Туристские формальности и безопасность в туризме..

М.: Финансы и статистика, 2002. 144 с.

10. Новиков В. С. Инновации в туризме. М.: ИЦ «Академия», 2007. 208 с.

Допоміжні:

11. Основы туристской деятельности: учебник. М.: Советский спорт, 2004. 200 с.

12. Писаревський І. М. Матеріально-технічна база готелів: підручник Х.: ХНАМГ, 2009. 276 с.

13. Писаревський І. М. Планування та організація туристських маршрутів: Підручник Х.: ХНАМГ, 2011. 304 с.

14. Сенин В. В. Организация международного туризма. М.: Финансы и статистика, 2004. 400 с.

15. Гонкошкур М. В. Туристське країнознавство: Підручник Х.: ХНАМГ, 2011. 475 с.

16. Ушаков Д. С. Прикладной туроперейтингу: учебн. пособие. Д. С. Ушаков. М.: ИКЦ «МарТ», 2004 г. 416 с.